Bijlage 1: Publieke belangen en te borgen randvoorwaarden binnen de CCS-markt

Het feit dat marktpartijen CCS-infrastructuur willen ontwikkelen betekent niet dat publieke belangen automatisch geborgd zijn bij het realiseren van de infrastructuur en voldoen aan de gewenste randvoorwaarden zonder overheidsingrijpen. Verschillende instrumenten en programma's zien toe op het borgen van publieke belangen en de gewenste randvoorwaarden:

A. *Tijdigheid CCS-ontwikkeling* is cruciaal voor het invullen van onze reductieopgave in 2030. In zijn algemeenheid wordt de (snelheid van) uitrol van CCS door verschillende instrumenten gefaciliteerd en gestimuleerd. Enerzijds worden emissies beprijsd en anderzijds worden financiële risico's verkleind via instrumenten zoals de SDE++, TSE-regeling en de DEI+. Met het Porthos-project is ook de markt op gang geholpen.
B. *Ruimtelijke inpassing* is een publiek belang vanwege de vele gebruiksfuncties die de Noordzee kent, waaronder bestaande olie- en gaswinning, windparken op zee, visserij en natuur. De ruimte op de Noordzee is hiermee schaars, nu en in de toekomst. De Rijkscoördinatieregeling draagt bij aan het borgen van de ruimtelijke inpassing. Hiernaast is er ook een verplichte uitvoering van een milieueffectenrapportage. Tot slot is er ook het programma Noordzee waar de samenhang tussen verschillende gebruiksfuncties wordt beoordeeld.
C. *Veiligheid* is een fundamenteel publiek belang bij CCS om het vertrouwen van de burger te winnen en mens en milieu te beschermen. Er zijn verschillende instrumenten die bijdragen aan een veilige ontwikkeling van de CCS-markt in Nederland. Zo is er de Mijnbouwwet die gedetailleerde eisen stelt aan opslagvergunningen en financiële zekerheidstelling door vergunninghouders. Hiernaast zijn er verschillende inspecties (Staatstoezicht op de Mijnen en de Inspectie Leefomgeving en Transport) die toezicht houden op opslag en transport van CO_2. Hiernaast gelden ook tal van andere wetten in de sfeer van de ruimtelijke ordening en milieu die waarborgen dat de risico's voor de volksgezondheid en milieu in principe tot een aanvaardbaar niveau worden beperkt. Ook wordt er een rol verkend voor deelname van EBN met het oog op de langetermijnbeheer van opslaglocaties (zie paragraaf *Wel een publieke taak voor de langetermijnbeheersrol in de opslag*)
D. *Voorkomen oversubsidiëring* is een gewenste randvoorwaarde voor de uitrol van CCS zodat er alleen subsidie wordt verstrekt zolang het de meest kosteneffectieve maatregel is. Oversubsidiëring wordt voorkomen door de werking van de SDE++ waarbij het subsidiebedrag zich mee ontwikkelt met de CO_2-prijs en daarmee de onrendabele top. Gegeven de concurrentie binnen de SDE++ is er een methodiek om projecten tegen de laagst mogelijke kosten uit te voeren.
E. *Non-discriminatoire toegang* is een gewenste voorwaarde zodat het gelijk speelveld geborgd blijft. Deze randvoorwaarde is geborgd met de mijnbouwwet die een verplichting stelt aan een exploitant van een transportnetwerk en een opslagvergunninghouder om op redelijke, transparante en niet-discriminerende voorwaarden toegang te verlenen.